

vergadering zou worden vastgesteld. Deze Commissie stelde eenige vragen op, met het doel om uit de antwoorden, die zij daarop ontvangen zouden, zich een opinie te vormen over de inzichten, die de Nederlandsche psychiaters op dit gebied koesteren. Die vragen zijn de volgende:

- 1°. Wordt door uw patiënten eenige alcoholhoudende drank gebruikt?
- 2°. Heeft dit gebruik geregeld of ongeregeld plaats?
- 3°. Indien geregeld, volgens welken regel geschiedt het dan, — welke drank wordt toegediend, — in welke hoeveelheid, — hoe hoog is het alcoholgehalte?
- 4°. Indien ongeregeld, volgens welke voorschriften geschiedt de toediening?
- 5°. Bestaan voor alcoholisten bijzondere bepalingen in dit opzicht?
- 6°. Is door U ooit schadelijken invloed op uw patiënten waargenomen door toediening van alcoholhoudende dranken? (Hierbij s. v. p. ook te vermelden gebruik, dat van alcohol gmaakt wordt bij intercurrente lichamelijke ziekten).
- 7°. Zoo ja, van welken aard was die schadelijke invloed?
- 8°. Wat is naar Uw meening de meest gewenschte toestand in deze zaak?

Verscheidene antwoorden kwamen hierop in, waaronder sommigen zeer de aandacht verdienen. Gaarne zou de Commissie evenwel voor de uitbrenging van haar praeadvies zooveel mogelijk gegevens hebben. De mogelijkheid bestaat, dat sommigen, die eenig licht in deze zaak kunnen ontsteken, geen circulaire hebben ontvangen, zeker is het, dat niet alle collega's die er een ontvingen, antwoordden. Deze vermelding in het *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.* zal misschien, hopen wij, enkelen opwekken hun opinie in deze, aan den ondergeteekende, rapporteur der Commissie, te doen weten, anderen de reeds ontvangen circulaire beantwoord terug te zenden.

De Commissie spreekt bij voorbaat reeds haar dank voor alle nog te ontvangen berichten, voor de ontvangst waarvan zij zich ten zeerste aanbevolen houdt.

Zutphen, Nov. 1895.

Namens de Commissie,
De Rapporteur C. BIJL.

CYTISINE-VERGIFTIGING OF VERGIFTIGING MET PEULEN VAN DEN CYTISUS LABURNUM ?

In het nummer van 5 October van het *Weekblad* komt een referaat voor van Dr. ZEEHUISEN van een cytisine-vergiftiging, medegedeeld door Dr. SAAKE (*Deutsche med. Wochenschrift*, 1895, n°. 23). De referent begint, in navolging van den Schrijver, ten onrechte te spreken van een cytisine-vergiftiging, daar waar quaestie is van een cytismus-vergiftiging (liever nog van een vergiftiging met peulen van den cytismus). De verschijnselen wijken dan ook merkbaar af van die, welke bij een vergiftiging met cytisine zijn waargenomen. De oorzaak hiervan is te zoeken in de omstandigheid, dat in de onrijpe peulen van den cytismus laburnum, behalve het cytisine, ook nog voorkomt een giftige, eiwitachtige stof, die onder de phytalbumosen gerangschikt moet worden, en welke in hoofdzaak een sterk irriterende werking op het darmkanaal uitoefent, met de daarbij behoorende secundaire verschijnselen. Referent wijst er op, dat de Schrijver geen enkele der latere auteurs op-

noemt, en blijkbaar alleen geput heeft uit het oude handboek van VON ZIEMSSSEN. Ik wil even opmerken, dat reeds in 1878 door een landgenoot, Dr. v. D. BERG, thans geneesheer te Huizum, in het *Militair Geneesk. Archief* uitvoerige mededeelingen over de werking van het cytisine zijn gedaan, en daarin reeds door hem gewezen is op het feit, dat cytisine *niet* tot de irriterend-narcotische, maar tot de paralyseerende (narcotische) giften behoort. Nog vroeger wist reeds een Engelsch geneesheer, SCOT GRAY, mede te deelen, dat een decoct van cytibus-bast geen gastro-enteritische werking bezit, en dat die in elk geval niet aan het cytisine (zooals hij zijn zeer onzuiver product noemde) toekwam. Nu bezitten de in verschillende Papilionaceae voorkomende phytalbumosen de eigenschap, om bij verhitting haar giftigheid te verliezen (ik breng onze gewone snijboon even in herinnering).

Dr. SAAKE mag zich dus niet verwonderen over het feit, dat na het gebruik van *rauwe* cytibus-peulen andere verschijnselen optreden, dan na het gebruik van cytisine (resp. cytibus-decoct).

Dat ik in deze toxicologische quaestie den Heer ZEEHUISEN van inlichtingen meen te mogen dienen, en te kunnen dienen, heb ik in de eerste plaats te danken aan de ruime opvatting, welke mijn leermeester, Prof. PLUGGE, heeft van de studie der pharmacie; in de tweede plaats aan het feit, dat ik mij reeds tal van jaren met de studie van het cytisine, zoowel op chemisch als op toxicologisch gebied, bezig houd. Van een Referent kan niet geëischt worden, dat hij alles gelezen heeft, zelfs niet, dat hij op de hoogte zij van hetgeen landgenooten op bepaald gebied verricht hebben.

Dus houde de Heer ZEEHUISEN mij deze kleine aanvulling van zijn referaat ten goede, welke ik door drukke bezigheden eerst nu kon inzenden.

Dr. JOH. VAN DE MOER.

Geachte Redactie!

In mijn stukje over „Interm. Albuminurie” (*Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, Dl. II, 1895, n°. 17) citeer ik SEMMOLA (VIRCHOW's *Jahresbericht*, 1883, II) en schrijf aan hem toe de daar genoemde opvatting omtrent het ontstaan van nephritis.

Dr. KUIPERS te Vlissingen was zoo goed mij ter lezing te zenden zijn dissertatie in Juli 1880 te Heidelberg verdedigd, waarin hij op grond van zijn proeven, te Amsterdam in het laboratorium van Prof. STOKVIS genomen, tot dezelfde theorie komt.

Ik ben, helaas, hier niet in de gelegenheid de literatuur nauwkeurig na te gaan, weet dus niet of SEMMOLA reeds vroeger deze theorie heeft verkondigd. Zoo niet, dan komt aan Dr. KUIPERS de prioriteit in deze toe.

Middelburg, 25 Nov. 1895.

A. J. HOORWEG.
